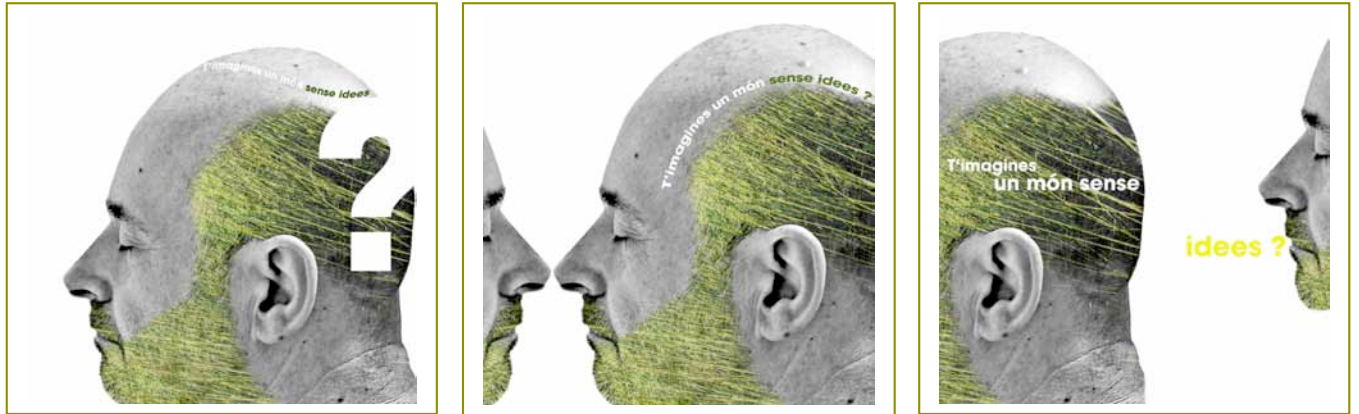

MÒDUL 1. PROPOSTA DIDÀCTICA. DISSENY D'UN CD.

Professora: Olga Olivera i Tabeni

Dissenys per una portada d'un CD. Tres propostes diferents.

Autora: Olga Olivera i Tabeni.

ANÀLISI DELS TRES DISSENYS

Les idees, la **creativitat** forma part de la nostra essència com humans.

Per a mi la creativitat consisteix primordialment en relacionar elements del tot dispars i heterogenis. Un cavall amb cap de lleó i potes de granota és a més d'una quimera, un ésser creatiu.

Estic fascinada per les quimeres entant éssers creatius. Quimeres presents en l'art persa, en l'art de l'antiga Grècia, la genial quimera etrusca de "Arezzo"... També és creatiu el rostre d'un humà amb una barba formada d'herba...

Amb els nois he treballat durant molt de temps com a activitat d'aula amb aquest concepte de creativitat. Animals imaginaris a la manera d'Alexis Rockman, aus amb potes d'aranya o un Croctopus que es capaç de menjar-se a si mateix. Dit artista acompanya totes les imatges amb riguroses explicacions científiques.

També he treballat amb objectes imaginaris com els object trouvés surrealistes o els ready made Duchampians. Al respecte el present curs acadèmic anirem a veure la exposició de Leandre Cristòfol "L'objecte i l'esperit dadà", i treballarem de manera interdisciplinària amb el departament de català a partir de l'obra de Joan Brossa. També seria possible utilitzar la producció del fotògraf Chema Madoz.

A la vegada coincidint amb la festivitat de Sant Jordi treballarem amb els alumnes de 3r i 4t d'ESO els llibres d'artista.

Pèl que fa al primer disseny -de la seva forma- es ***pretèn*** que l'home estigui immers en els seus pensaments, en el seu món interior- en el món de la imaginació- per això tanca els ulls.

La imatge pretèn esdedenir cridanera i ***atractiva visualment***, entant hi ha una necessitat evident de resaltar en un món completament revossant d'imatges.

Com deia Italo Calvino a *Sis propostes per al pròxim mil·lenni*. "Vivim sota una pluja ininterrompuda d'imatges (...) Gran part d'aquest núvol d'imatges es dissol immediatament, com els somnis que no deixen petja en la memòria"

A més, és evident que les coses atractives ens criden més l'atenció enfront les no atractives. Una persona bella, un objecte bell... Tot això ho coneixen molt bé els dissenyadors. Al llibre: "*El diseño emocional: por que nos gustan o no los objetos cotidianos*" de Donald Norman es deixa clar que els objectes més atractius han estat sempre i en totes les cultures els preferits enfront els menys estètics. A la vegada associem aquesta atractivitat amb el seu funcionament, creiem cegament en el precepte que quan una cosa és més atractiva és més fàcil d'utilitzar (les investigacions de Masaaki Kurosu, Kaori Kashimura, i posteriorment de Tractinsky així ens ho demostren)

També és interessant al respecte el llibre de William Lidwell, Kritina Holden i Hill Butler: "*Principios universales de diseño*", en el que ens parla per exemple de les connotacions positives de l'atractiu físic i la tendència a percebre a les

persones atractives com a més intel·ligents, competents, sociables...que les que no ho són.

La fotografia s'ha convertit a **blanc i negre** per tal que sigui més uniforme i no hi hagi massa **colors** implicats en la composició (això podria crear massa centres d'interés indesitjats)

A la vegada està deliveradament una mica **descentrada**- no en excés- per tal de trencar la monotonia dels dissenys massa simètrics. Cal tenir en compte però **el correcte repartiment de pesos i la necessitat de que tota imatge estigui equilibrada** tot i que hi hagin elements no simètrics, linies de lectura en diagonal... que aparentment trenquin equilibri.

S'ha retallat el cap del mòdel per tal **d'integrar-lo completament amb el fons**. Quan una fotografia té la clàssica i inevitable forma rectangular, al col·locar-la en una altra superfície trenca, fragmenta la nova superfície, éssent aquest resultat quelcom que ens pot o no incomodar (depèn de les intencions de l'autor).

La barba verda (feta d'herba) destaca sobre la imatge en blanc i negre. Esdevé potser la protagonista principal del diàleg entre la resta d'elements, almenys aquesta és la meva intenció. **És el centre d'interès de la imatge.**

L'eslògan s'integra amb la imatge, en forma part, al adaptar-se a les formes de la figura.

La **tipografia Avantgarde** ofereix una lectura correcta i clara alhora que li dóna un cert aire modern a la composició.

La presència de dos colors en el text facilita la legibilitat en un fons poc uniforme com és el fons d'una imatge fotogràfica (tot i que és en blanc i negre), alhora que li dóna **dinamisme** (també la forma ondulatòria)

L'interrogant també s'integra en el tot que forma la composició atès s'obra al fons, el fa partícip de la imatge.

El **fons** és neutre, no té cap element que pugui interferir- fer soroll- a la composició... Com a les obres del genial director de cinema Michaelo Antonioni mestre indiscutible dels silencis.

L'espai en blanc és una desitjat – i necessari- descans visual en el camí.

Aquest **espai negatiu** és a part d'essencial volgudament assimètric.

El segon disseny repeteix la mateixa imatge però la duplica i ho fa per crear una nova composició amb els elements disponibles.

Les dues imatges però **no fomen una composició simètrica** com caldria esperar, tot i que les figures es repeteixen; doncs s'han descentrat. He evitat altre cop la simetria atès que provoca un disseny massa monòton.

La tipografia com en l'exemple anterior s'adapta al contorn de la fotografia.

El tercer disseny repeteix també la fotografia però per tal d'evitar altre cop la simetria col.loca el cap al rebés, mostrant el crani i no pas la cara.

A la vegada, i per crear una **composició més dinàmica** que l'anterior, col.loca una fotografia més amunt i una altra més avall.

Les **lletres** segueixen el mateix joc iniciat. Per tal d' evitar la monotomia s'empren per aquesta composició dos recursos: Lletres de diferent color i de diferent tamany.

Aquest cop però ***l'eslògan*** no s'integra a la imatge igual que als dos casos anteriors, en aquest cas l'eslògan esdevé nexa entre les dues imatges, com una mena de camí de lectura que uneix les dues fotografies en un tot integrat.

El ***fons*** continua essent igual que en els dos dissenys anteriors un espai asimètric per al pur descans visual.

Olga Olivera i Tabeni.

PROPOSTA DIDÀCTICA. DISSENY D'UN CD.

Plantejaria l'activitat als alumnes de 3r o 4t d'ESO. En petits grups de 2 o 3 membres.

1. Iniciaria l'activitat docent tot proposant als alumnes fer el **disseny d'un CD (De la música que més els interesses, segons gustos i preferències)**

En primer lloc s'escoltaria la peça.

L'alumne hauria de buscar la fotografia o fotografies al respecte. Les tipografies...

2. A priori els proposaria fer els 3 **esbossos** igual que a l'activitat.

Els hi faria fer sense cap mena d'explicació a priori.

També igual com proposa l'activitat els faria analitzar les seves pròpies creacions. Bàsicament els preguntaria sobre quin missatge volen transmetre amb els dissenys.

3. Un cop fet els esbossos els col·locaria penjats a l'aula- en una pared de la mateixa- i fariem una **pluja d'idees** sobre els resultats obtinguts.

Alguna persona de la classe (a mode de secretari) apuntaria els resultats de la pluja d'idees. Jo mateixa faria un resum de la pluja d'idees inicial.

4. Al dia següent, portaria alguns exemples de treballs fets per professionals per comparar amb els dissenys realitzats pels alumnes.

A partir dels seus dissenys i altres de professionals, **introduïria la teoria** que creïés oportuna depenent de la tipologia de l'alumnat. Idees estereotipades, composició, equilibri, tensions, pesos, espais negatius, tipografies...

5. Un cop arribats en aquest punt tornariem a anar a l'aula d'informàtica per fer un **quart disseny**, aquest cop a partir de tot l'aprens fins al moment, a *mode de síntesi*.

En aquest disseny també haurien de fer un anàlisi, però ara escrivint tot allò après.

- Quin missatge és vol transmetre a través del disseny.
- Hi ha relació entre les diferents parts. Tipografia i fotografia.
- La tipografia està ben integrada en les imatges i es llegible?
- El color , quin significat té?
- Les formes atreuen la mirada?
- L'espai en blanc està ben repartit?
- ...

6. I, altre cop, un cop acabat tornariem a exposar els resultats obtinguts.
Pluja d'idees final per a comparar els coneixements previs amb els resultats obtinguts després de l'aprenentatge.

L'avaluació esdevindria- com a totes les activitats de l'aula- continua.

Primer s'avaluaria els alumnes a l'inici del procés (***avaluació diagnòstica***), la qual permetria avaluar al final el darrer disseny (***avaluació final***), un cop realitzat el procés d'aprenentatge.

També ***s'avaluaria el procés d'aprenentatge***, interès, participació a l'aula...

Si en un moment donat hi hagués algun tipus de problema o dificultat, es farien els canvis oportuns a l'activitat, atès que -com és sabut- tot depèn de la tipologia d'alumnes, i per tant ***les activitats sempre cal anar adaptant-les sobre la marxa.***

Finalment a l'acabar l'activitat caldria avaluar si l'exercici ha tingut algun problema o si per contra ha estat una experiència molt gratificant i que es pot proposar repetir-la l'any següent en un nou contexte d'alumnat.